

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Év . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. TÜRRE ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Husvételi elmélkedés.

Nem egészen véletlen, hogy a generációkra olykor századokra vagy évezredekre kiható vallási ünnepek mintegy szimbolizálják a természetet. A megújuló, a teljében levő, az őszülő és elmuló természetet hirdeti vagy kíséri egy-egy ünnep.

Bármit is mondjanak a kutatók, hogy a vallás nem egyéb, mint egy bizonyos államrend érzelmi eszköze, az bizonyos, hogy nem pusztán ezt a célt szolgálja. Csak egymás mellé kell állítanunk egy vallásos embert és egy atheistát és nyomban meglátszik a hatás, amely a vallásos emberben a kultusz nevelése által megnyilatkozik. Ne értsük félre a mondottakat. Valaki lehet vallásosság nélkül is a legerkölcösebb ember, lehet szinte példaadója azoknak, akik erős hívői egy-egy pozitív vallásnak és megfordítva egy-egy pozitív vallásnak a hívői, a fanatikusai lehetnek olykor a gonoszság mintái is. Arról van most szó, hogy azoknak, akik

életükben mint erkölcsi alapot a vallás szabványait vették, hogy azokban fokozott mértékben van meg az igazságszeretet, a könyörületeség, a béke iránt való hajlam és sok minden olyan tulajdonság, amely fő szellemi eszköze a lelki műveltségnek.

A vallás, igaz, hogy tisztára erkölcsi fogalom. De amint az erkölcsösség gyakorlata hozzá van kötve bizonyos anyagi támasztékokhoz, akként a vallás is odatapadt ceremóniákhoz és intézményekhez, amelyek támasztékát képezik.

Igen jelentős támasz az ünnepek. Az idők végtelenségében egyes határokat jelölnek és az emberi elmének jól esik a visszaemlékezés.

Leghatékonyabb ünnepnap a husvét. Egy gyönyörű világot átfogó és az emberiség örök óhaját kifejező ünnep ez. Aki ember élt, annak jól esik a visszaemlékezés, aki élni óhajt, annak jól esik a remény. A husvét a föltámadás

szent napja. A természet is feltámad ilyenkor halottaiból. Leveti magáról az elmulás hideg leplét és teljes pompájában mutatkozik.

Az összefüggés ünnep és természet között annyira nyilvánvaló, hogy ezt magyarázat nélkül is érzi az ember. Vagy hogyan érezné ki a természet megnyilatkozásából az emberi lélek megnyilatkozását. Hiszen e kettő között a kapcsolat olyan, mint az ok és az okozati összefüggés.

Ámde husvét ünnepe, nemcsak az egyes ember öröme, de nemzeteknek is a boldogság egyik forrása. Ama nemzetek, melyek még nincsenek a szabadság birtokában, e naptól reményt és bizodalmat várnak, amelyek pedig kiharcolták maguknak a szabadságot, azok hálával gondolnak a szent napra.

Nekünk magyaroknak kétszeres okunk van arra, hogy husvét ünnepét a csöndes szemlélődés, a remény és a hála érzeteivel ünne-

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer- és csemege-nagykereskedők
ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6.

Husvételi szükséglete beálltával ajánlunk legfinomabb minőségben:

Mazsolát
Mandolát
Mogyorót
Mákot
Diót
Rizseket
Legfinomabb étolajokat

Legfinomabb Columbia pörköltkávét
Nyerskávét
Csokoládét, Candirozott gyümölcsöt
Cacaót, Tortalapokat
Francia és magyar likőröket
" " " cognacot
" " " pezsgőt.

Husvételi prágai sonkát

Összes halkonzervek és sajtok. Friss gyümölcs, vérnarancs, füge, gardinetto. Legszebb alkalmi ajándékok. Husvétli tojások. Bonbonierok.

100-28

Japan kassetták.

Vasúti és postai szétküldések naponta!

Telefon szám 29.

peljük meg. Mert még nem teljes a mi föltámadásunk. Bizonyos, hogy hálát adhatunk a gondviselésnek, amiért idáig hozta nemzetünket. Hálát azért, mert nem engedett eltemetni bennünket abba a hullámsírba, amelybe nemzetek veszttek el már.

A husvét éppen ez okon számunkra a hála ünnepe. Hálát ad minden vallásos magyar ember, hogy nemzetét ilyen hosszú és viszontagságos időkön keresztül is megtartotta.

De a reménység ünnepe is a husvét. Mert a feltámadás utáni élet még nem egészen az, mint amilyennek lennie kell.

A nemzetek életében nincsen megállás. A fejlődés nagy folyamata megnyilvánul mindenfelé és nem áll veszteg egy percig sem. Minden beteljesült remény itt egy jobb reményt von maga után és minden újabb kívánság megtörténte egy frissebb kívánságot szül.

Merítsünk bizodalmat, munkakedvet és reményt a feltámadás napján husvétkor.

Rákóczi emléke.

Irta: **Herczeg Ferenc.**

— Az Igazmondó husvétli számából. —

Rákóczi fejedelemről följegyezték, hogy egy millió és kétszáz ezer hold földje volt. Erről az óriás vagyronról önként lemondott, örök időkre elhagyta hazáját és családját, lemondott mindenről, ami fényessé és boldoggá tehet egy

emberi életet, végül mint bujdosó halt meg török földön, — és mindezt azért, mert nem akart és nem tudott hűtelen lenni elveibe.

Soha még magyar ember nem fizetett meg olyan drágán a meggyőződéséért. A nemzet ezért kegyelettel áldoz emlékének és Rákócziban ma is a hazaszeretet, az önzetlenség és az elhűség megszemélyesítőjét látja.

Gróf Tisza István első kormánya idejében a nemzet régi óhajának adott kifejezést, midőn előterjesztést tett Ferenc József királynak a török földön pihenő Rákóczi hamvainak hazaszállítása dolgában. A bölcs király miniszterelnökének előterjesztése alapján megparancsolta, hogy hozzák haza méltó díszrel Rákóczi tetemeit és temessék a gyönyörű kassai székesegyházba, abba a magyar földbe, amelyet életében annyira szeretett és amelyért oly sokat szenvedett. Azóta az egész magyar nemzet kegyelele örködött Rákóczi emléke fölött.

Legujabban valami bántó hang zavarta meg ezt a kegyeletet. Egy fiatal tudós könyvet írt Rákóczi bujdosásának éveiről, a könyvével azonban nem végzett jó munkát, mert olyan hangon emlékezett meg Rákócziról, amely méltán sérthette a magyar közönség kegyeletét. A válasz nem is késett sokáig: a képviselőházban, a tudós akadémián, a sajtóban és különböző gyülekezetekben éles, megrovó szavak hangzottak el a szerencsétlen könyv szerzője ellen.

A nemzet önmagát becsüli meg régi nagyjaiban. Amely nép megelégedik a múlt idők dicsőségéről, az lemond a jövő reménységéről is. Ezért örvendéses is volna az erélyes hang, amellyel a magyar közvélemény a kuruc fejedelem emlékének megbántása ellen tiltakozik, ha tiltakozók között nem volnának feles számmal olyanok is, akik Rákóczi dicsőséges nevét ebből az alkalmából kicsinyes pártpolitikai célok szolgálatába akarják állítani. Némely oldalról fölmerült a sunyi gyanúsítás,

hogy a Rákóczi emléket sértő könyvet a kormány sugalmazta. Ez a gyanúsítás rosszhiszemű és értelmetlen, mert hiszen nyilvánvaló dolog, hogy Rákóczi hamvainak hazahozatalával koronás királyunk és mostani felelős miniszterelnöke olyan nagy szolgálatot tett a Rákóczi-kultusznak, mely ezer-szer értékesebb ezer kuruc beszédnél és vezércikknél.

Nemzeti nagyjaink emléke közös kincse minden magyar embernek. Rákóczi kriptája pedig az a hely, ahol kell némulnia a pártviszályok lármájának. Aki ezt nem érti meg, aki arra akarja felhasználni Rákóczi nevét, hogy újabb viszályt és gyűlölködést szítson magyar emberek között, az nem méltó arra, hogy szájába vegye ezt a nevet.

Szózat a magyar tanítókhöz és tanítónőkhöz!

Kedves barátaink!

Ti mindannyian annak a nemes hivatásnak szentelitek egész szívet-lellekkel munkátokat, melynek feladatai nemcsak nagyok és fontosak, hanem nehezek és felelősségteljesek is.

A társadalom legdrágább értékét, gyermekeit bizza reátok. Belétek helyeztet nagy bizalommal töletek várja, hogy az ifjúságot ne csak tudnivalókkal lássátok el, hanem belőlük egyszersmind jellemes embereket neveljete, kik a sors kedvező és kedvezőtlen fordulataiban, az élet viszontagságai között egyaránt, szilárdan helytálljanak.

Magyar Tanítók és Tanítónők! Ti képviselitek hazánk sok száz távol-eső helyiségében a kulturát! Ti vagytok hivatva arra, hogy okos, szorgalmas, de visszamaradt népünket tanítsátok az iskolában és oktassátok őket az iskolán túl is. Néptünk reátok figyel, töletek kér tanácsot, még meglelt korában is ügyes-bajos dolgaiban. Ti vagytok a kultura őrszemei;

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Visznek a vágyak.

Óh hányszor, hányszor összeestem volna,
Mikor az élet orvul támadott
És jött a gyászos, bus, sötét lemondás,
Amikor isten, ember elhagyott.

Nagy áhitásom, sóvár bizodalmam
A föld rögére, hitvány sárba hullt
S minden, mi céloom, küzdelmem, reményem:
Álnok hatalmak tengerébe fult.

Én ismerem a szép s csuf életet,
Tudom, hogy szent — és ördög itt az ember...
Megnyilt előttem jószág birodalma
S a szívem megtelt békés szeretettel.

Ezer bajjal, inséggel jött az élet
S voltak bár fényes diadalmai:
Hányszor letettem volna már a fegyvert,
Ha nem vinnének lelkeim szárnyai.

De jönnek újra célhoz tartó vágyak,
Visznek veszélyen, akadályokon;
Hiszem, hogy egyszer mégis ott leszek
Igazság ormán, fényes szirtfokon.

Radványné Ruttkay Emma.

„Perdita“ ifjúsága.

— Egy híres asszony életéből. —

Irta: **Zsoldos Benő.**

Megmondom mindjárt jó előre: ki volt az a „Perdita“? Még azt is elárulom, hogy mi a tulajdonképpeni története ennek az elnevezésnek?!

A XVIII. századbeli angol művészet történetében oly feledhetetlen „Perdita“ név alatt nem más rejtőzik, mint a híres szépségű és káprázatos tehetségű Mary Darby, vagy férje utáni nevén Mary Robinson, a Catherine Seys unokája, a londoni Drury Lane Theatre egykori drámai csillaga. A „Perdita“ nevet pedig szerelmes szívé imádója, az akkor fiatal walesi herceg, a későbbi IV. György angol király adta neki 1778. december 3-án, mikor Mary a Shakespeare „Téli mese“ című színművében a „Perdita“ szerepét játszotta, — ugyanakkor elnevezvén önmagát „Florizel“-

nek. Aki a most említett shakespeare-i darabot ismeri, legott tisztában van az elnevezések gáláns jelentőségével.

A szépséges Mary Darby — vagy nevezük ezentul mi is egyszerűen csak Perdita-nak — rendkívül érdekes emlékiratok keretében rajzolta meg változatos pályafutását, — melyeket az angol J. Fitzgerald Molloy adott ki legelsőbb 1894-ben — majd John Fyvie az ő „Comedy Queens of the Georgian Era“ című alapos könyvében hatalmas fejezetet szentel Perdita-nak.

Perdita ifjúsága örömeiben gazdag volt és változatos. 1758. november 27-én, egy végtelenül viharos éjszakán jött erre a „hamis és gyászos világra“ (hogy az ő saját szavait idézzem.) A kis kerekarcu, feltűnően nagyszemű s melancholikus arkifejezésű gyermeket eleitől fogva meleg szeretet és nagy érdeklődés vette körül. Haja sötétbarna volt, mely pompásan megfelelt elevebb temperamentumának. Boldog és vidám gyermekkort élt át fivérei és nővérei körében, kik mindannyian rendkívüli szépségükről voltak ismeretesek. A betűvetés tudományát abban az

azért fordulunk mi is hozzátok és kérünk benneteket arra, tanítsátok abstinens, alkohollenes irányban a reátok bizott ifjuságot, világosítsátok fel a szülőket arról, hogy mi az alkohol és melyek élvezésének elmaradhatatlan, súlyos következményei.

Ha nyitott szemmel vizsgáljátok az alkohol okozta pusztításokat, úgy az egyes embereknél, valamint egész családoknál, lehetetlen, hogy ne szilárdult volna meg lelketekben az a komoly elhatározás, hogy e rombolásokat nem szabad ölbetett kezekkel néznünk. Tartsunk lelkiismeretünknek és a jövő generációnak azzal, hogy nem engedjük elhatalmasodni felettük az alkoholt, hogy nem engedjük őket az alkohol rabjaivá lenni.

Ti, kik gyermekesreaggal foglalkoztok, gyakran láttok vidám csoport között félrevonult, visszahuzódó, réveteg tekintetű, szomorú gyermeket, feltűnik mindnyájatoknak, fáj a szívetek, könnyes lesz szemetek, hogy ha a boldog gyermekort jellemző, gondtalan, vidám, derűs tekintetű kicsinyek között megpillantjátok ezeket a rideg, zárkózott, gondterhes, korán martirokat, akikkel korán, nagyon is korán megismertette az iszákos szülők hajléka a durvaságot, bánatot, gondot, nyomort, betegséget.

Tudjátok azt is, hogy milyen sivár a lelkivilága annak a szerencsétlen embernek, kinek emlékeiből a boldog, gondtalan gyermekkor hiányzik! — Gondoljátok az iszákosságunk sok-sok ártatlan áldozatára, gondoljátok meg, hogy az alkohol élvezete senkit jobba, erősebbé, okosabbá nem tesz, bármilyen csalóka játékot is űz rabjaival, de mérhetetlenül sokakat juttat koldusbotra, kórházba, fegyházba, korai sirba.

Nektek kötelességetek az, hogy az ifjuságot az előítéletek hazug voltáról felvilágosítsátok, őket az ivási szokásokkal szemben megerősítsétek.

Nemes munkátok kezdete az le-

gyen, hogy ti, kik ismeritek az alkoholszenvedély okozta rettenetes csapásokat, első sorban saját példátokkal, a teljes abstinenciával propogáljátok az alkohollévezettől való tartózkodás nagy szükségességét. Nincs az a meggyőző szónoklat, az a fényes logikai igazság vagy tudományos érv, melynek olyan hatása volna, mint a személyes példaadásnak!

Kérésünkkel hozzátok fordulunk és viszont arra is kérünk benneteket, forduljatok ti is hozzánk. Készséggel, szeretettel fogunk benneteket egyesületünkkel, annak munkájával, tevékenységének módszereivel megismertetni. Örömmel látnánk benneteket az egész világon elterjedt „Good Templár Rend“ magyar páholyaiban.

Hisszük, hogy bennetek lelkes munkatársakra fogunk találni, akik népünk, nemzetünk jólétét, virágzását szívükön hordják.

Ha minden tanítónak csak néhány gyermeket sikerül is abstinens emberré nevelnie, úgy ennek hatása a jövő generációban már óriási.

Az apró korallak hozzák létre a nagy korallszigeteket.

Az Akarat antialkoholista páholy Zombor.

Dr. Kürti Paula.

Egyről-másról.

I.

Felszabadult terek. A napokban életbe lépő sajtótörvény sok aggodalmat okoz az újságoknak. És a nagyközönségnek sokkal nagyobb része még mindig nem tudja, hogy miért.

Hát azért, mert most ezentúl az újságíró uraknak jobban kell vigyázniuk arra, hogy mi kerül tolluk alól a lapba. Nem írhatnak bele mindent meggondolatlanul, fiatalos könnyelműséggel, hanem előbb utána kell járni a hírek: igaz-e, úgy van-e? csakugyan azokkal a személyekkel történt-e meg?

És ha az összes adatok így rendezvének: a gyors hír szép lassan, gondosan

„megfésülve“, akkor lehet hozzálátni a szenzáció megírásához.

Mi baj van benne?

Az, hogy egyes reklámhírekkel ordító, vezérbetűs bulvárd lapok kisebb kelendőségnek örvendenek, mert, amire a közönség éhes, azt még nem merték a lapba leadni, mert nem győződtek meg, hogyan áll ez a hír.

Felszabadulnak a lapban nagy, hatalmas terek. Kidüledt szemmel nem fogja olvasni a kis iskolásfiú; reszkető ajakkal nem izgul tőle a kis masamódlány.

Olyan nagy baj lesz az?

Nem fogunk ismerni szörnyű esetekben minden részletet. Nem fognak bevilágítani privát életek lefüggönyözött szentélyébe; nem fognak kitalálásokat produkálni ott, ahol az interview nem sikerült, hanem törni, zuzni kell a hírlapírói fej-agyat, mivel telítődjenek meg az ilyenek felszabadult terek.

Ne aggódjunk e miatt. A lapok nem jelennek meg majd kisebb tartalommal, csak más tartalommal.

Ujongással várom ezt a más, ezt a komoly tartalmat.

Tessék szétnézni és akad sok, komoly intelem, ami az olvasóközönséget nemcsak érdekli, hanem annak hasznára is lesz. Nem olvashat mindenki tudományos szaklapokat, részint mert nincsen fölösleges pénze, hogy előfizessen, részint meg, mert a tudományos szakkifejezésektől úgy sem érti a cikkeket.

Népies hangon beszéljünk hát a legközmolyabb, legtudományosabb dolgokról; kiki arról, amihez ért és ha a felszabadult terek evvel telítődnek, nem fogja senki kárát látni annak, hogy az új sajtótörvény rendet téremt.

II.

Nemi felvilágosítás Egy angol városka leányiskolájában az egyik tanárnő 16 éves tanítványait lassankint felvilágosítani kezdte a nemi életéről. Amikor ennek híre kijutott a szülőkhöz, volt nagy megbotránkozás, a szülők nem engedték leányaikat iskolába; összeült az iskola felügyelő hatósága és — és igazat adott a felvilágosító tanárnőnek.

Valóban csodálatos, hogy még itt tartunk! Ez a nagy kor, ez a dicső és repülő század éppen a legfontosabb téren, amelyen a

iskolában sajátította el Perdita, melyet a később oly népszerűvé vált, jeles tragédiaíró: Hannach More tett híressé. A szép kis leány, aki hat és fél éves korában már a nagynevű Pope költeményeit szavalgatta: játszva tanult.

1756-ban az apa, Darby uram, egy merész elhatározással kivándorolt a Labrador vidékére. Perdita akkor töltötte be a hetedik évét. Ő és a család többi tagja Bristolban maradt, mialatt apja az eszkimók földjén cethalakra vadászott. Ámbár, hogy nem mindig csak a cethalakat kergette, kiviláglik az bőven a Perdita memoárjaiból, ahol azt is olvashatjuk, hogy Darby uram az ő amerikai kalandozásai közben „egy fiatal és ügyes társolgája lett, aki arra használta fel a befolyását, hogy aláaknázza a férfi szeretetét felesége iránt és tönkretegy családjá boldogságát“. Három esztendei távollét után az apa meglátogatta ugyan családját Angliában, de aztán hamarosan megint csak visszazónázott Amerikába. A kis Mary pedig ezután tizenhárom hónapon keresztül a Meribach Larrington nevű tanítónő iskolájának volt közkedveltségű növendéke.

A bámulatos gyorsan fejlődő Perdita alig töltötte be a tizenharmadik évét, már jelentkezett a legelső kérője, egy jámbor hajóosztás személyében. De ez, szegény fejéktelen nagy kosarat kapott. Hónapok mulva ezután rövid időre ismét hazatért Darby uram Amerikából s a szép Maryt egy marylebonei felsőbb leányiskolába adta. És itt egy kis szerencsés fordulat következik a Perdita pályafutásában.

Mert ennek a marylebonei felsőbb leányiskolának a táncmestere történetesen a londoni Covent Garden Theatre balletmestere volt, kinek éles szeme hamarosan felfedezte a szépséges növendék sokra hivatott tehetségeit. Nem is nyugodott addig, míg ezt a színház aligazgatójához, Hullhoz nem vezette, aki viszont Carricknek az akkortájt világhírű színésznek mutatta be. Carrick készségesen megengedte az ekkor 15 éves leánynak, hogy a „Leár király“-ban Cordelia szerepét eljátszhassa a Covent Garden színpadán. Fényes siker követte ezt az első vállalkozást s Perdita szerencsésje biztosítva volt.

Ekkor jelent meg a második kérő. Ez már katonatiszt, jómodoru, rokonszenves

fiatalember. Nem is kapott volna kosarat, ha még idejekorán ki nem sül a család néhány barátjának bizalmas értesítése nyomán, hogy a tiszt ur ám egy közönséges — szélhámos, kinek saját törvényes felesége Irlandban él. Egyszeriben vége szakadt az ismeretségnek. Kárpótlásul mindjárt rendelt a végzet egy újabb kérőt. De ez meg öreg volt az istenadta. Az emlékiratok szerint akár a nagyapja lehetett volna Perditanak. Pénze ugyan volt bőségesen, de mi haszna! Szóba sem álltak az öreg ural.

A Darbyék lakásával szemben egy nagyon keresett, jönevű ügyvéd irodája volt. Már korábban is észrevette a szép Mary, hogy az egyik ügyvédsegéd, — meglehetősen csinos fiatalember — őt az iroda átellenes ablakából minden áldott nap kintartóan és „látható érzelemmel“ figyelgeti. Ami természetesen a mama figyelmét sem kerülhette ki. Az ügyvédsegéd, — életre való fiatalember lévén — rövid idő alatt módot talált arra, hogy megismerkedjék a családdal. Nagy jóakarattal fogadták s megkezdődtek a mindennapi látogatások. Az élelmes fiatal ur, — teljes tudatában ama fontos axióma igaz és

teljes felvilágosultság legnagyobb javára lenne a nőknek, még ott tart, hol távoli ősök.

Hiszen minden szülőnek legfőbb gondossága, hogy leánya férjhez menjen. Ha jó parthie kínálkozik, férjhez adják már 16 éves korában is. Eddig tehát legyen a lány áztatva a gólya mesével, aminek hallásakor is már nevetésre áll a szája.

Hogy miért?

Ó, szent bölcsék! Hát létezik-e 16 éves lány, aki nem mindent tud? Ma lakodalomba megy a 16 éves lány, mint koszorus-hölgy és két hónap — 7 hónap múlva már készíti a testvérje eljövendő kis babájának a ke-lengyét.

A gólya hozza?

Hát azt honnan tudjuk, hogy hozza? És ha hozza, mért nem hoz a 16 éves lány-nak, aki még lány?

Félre már ezekkel a szemforgató beszédekkel! Tessék okosan, bölcsen kioktatni a lányt, akkor majd ők is edzettebbek lesznek és nem gyulnak lángra az első ficsur sikamlós beszédétől!

III.

Székfü: Rákóczi könyve. Előre bocsátom, a könyvet nem olvastam. De méltóztattak hallani, hogy Polónyi Géza is csak most olvassa.

Hogyan? Hiszen ő kezdte meg a nagy felelősségre vonást, már hetekkel ezelőtt.

Igen, de most olvassa csak át. Mert nálunk ugy szokás ám. Hozzászólni mindenhez, nagy művekhez, anélkül, hogy a könyvet felvágatlanul láttuk is volna.

Minek az? A nagy könyveket kritizálni szokták és aki ügyesen olvas, az a kritika után kritizál maga is, mintha egyéb foglalkozása se lett volna soha, mint Thaly Kálmánnak meg Márki Sándornak Rákóczi tanulmányait buvárolni.

Mi ehhez a nagy dologhoz csak annyiban kívánunk hozzászólni, hogy valljuk: A tudományos meggyőződés hirdetése szabad és bármi álljon a Székfü könyvében, ha öneki tudományos kutatások után olyan meggyőződése alakult ki, ő ezt hirdetheti szabadon. Viszont az Akadémia nagy mulasztást követett el, hogy kiadványai közt a munkát megjelenni engedte.

célszerű voltának, melyet a mi szép magyar nyelvünk ekként fejez ki: „Nézd meg az anyját, vedd el a lányát” — életre halálra egyenesen a — mamának kezdett udvarolni.

Nem tudom, hogy volt mint volt, — de talán igazat lehet adnunk az e korbéli feljegyzések alapos voltának, amelyek szerint Robinson uram, — mert ő volt ám a kérdéses gavallér — sokkal előbb nyerte meg a mama, mint a leánya kegyeit. Ez utóbbi nem is volt tőle soha sem valami nagyon elragadtatva. De annál inkább a mama, aki nem nyugodott addig, amíg — esküvő nem lett a dolog vége. A szépséges Mary minden különösebb szerelem nélkül — asszonnyá lett, — bár még három hónappal a házasság előtt — John Fyvie írása szerint — gyermekruhát viselt és bábukat öltöztetett s még a házasságkötés után két év múlva is oly fiatal volt, hogy az idegenek is, meg a kereskedések személyzete is állandóan „kis-asszony”-nak szólították.

Londonba költözködésük után csakhamar általános érdeklődés tárgya lett az elragadóan szép asszony az angol főváros divatvilágában. Különbö is állandóan szinte fényűző előke-

Ha elkövetett a hiba, im itt a könyv, tessék adataival polemizálni, tessék azt mind megcáfolni, ehhez minden hozzáértőnek joga van, de csakis annak, aki az egész művet elolvassa. Csak ebből érezhető ki, vajjon csakugyan a gúny és lekicsinylés hangján szól-e Rákócziról, vagy egyes adatai csupán olyanok, hogy mint lelkiismeretes kutató, rideg őszinteséggel mutatja be a bujdosó fejedelmet, miáltal azonban Rákóczi dicső emlékét be nem szennyezi.

Tessék hozzászólni tehát! De tessék el is olvasni annak, akinek kedve van. És ne feledkezzünk meg róla, hogy a sok hü-hó csak a könyv kelendőségének használ. Ugy hallatszik, már el is fogytak a példányok, az Akadémia pedig az ő kiadványaiból második kiadást nem rendez.

IV.

A Frida nem ir magának. Ezt egy beszélgetésből lestem el. A kis lány a nagy fiúnak mondja, kárörvendő hangon: „A Frida nem ir magának, ugye? tudtam.”

Nos jó! A Frida, az egy nő és mint kis nő (alakja fejedelmi) nem ir a nagy fiúnak!

Nos, mi van ebben? De maga, Baba nevet! Maga kárörvendőn néz a fiura, pedig hát, ha akarja, itt van Önnek és Önön keresztül minden nő számára a nagy fiu válasza: A Frida nem ir?! Nagyszerű. Én irtam neki, mert ő irt. És, ha most abba hagyja, hát jó, abba hagyja. Szomorkodjam miatta? Nem érek rá. Azért nem érek rá, mert irni kell a többi nőnek, aki várja a nagy fiu szavát.

De azt jól jegyezze meg Baba, a vesztes nem én vagyok. A vesztes a Frida. Mert férfinék nővel való játékában vesztes mindig csak a nő lehet. Maguk tele vannak ugyan hívő hívéssel, hogy behódolt a fiu.

Mi más ez, mint játék?! Ha két külön-nemű játszik egymással az erelmek nagy babaruhájával, ezen mosolyognak az istenek is. Ebben telik nekik gyönyörűségük. Ha nem így lenne, akkor nem alkotódta volna kétféle nemből az emberek. Elég lett volna egy is.

Na, már most hagyjuk játszani a nagyra nőtt gyerekeket! Mindakettő sápad, mindakettő sóhajtoz. Homlokukon verejtézkzik a szerelem.

lősséggel, utólérhetetlen eleganciával öltözködött. Bejutott a legmagasabb körökbe is, miközben megismerkedett a volt kancellár fiával, lord Northingtonnak, a ki meg aztán az akkori londoni jeunesse d'oree legdivatosabb tagjainak, köztük (Lord Northing) lord Lytteltonnak és Captain Ayscoughnak mutatta be őt. Habár szépen jövedelmezett Robinsom uram ügyvédi irodája: annyit semmi esetre sem, hogy ez a tulságosan költséges életmód bármiként is arányban állhatott volna vele. S egy szép napon csak előhukkant a gondatlan házaspár előtt az eladósodott angol emberek réme, a prison for debt — az adósok börtöne. Oda került bizony a férj uram a King's Bench Prison kevésbé barátságos falai közé, 1200 fontnyi (28.900) korona adósság nyomván a vállait. A szép asszony hűségesen megosztotta férjével a fogságot, bár előkelő barátai készeknek nyilatkoztak arra, hogy az adósságot a legutolsó fillérig kiegyenlítik.

Perdita 1776 december 10-én lépett fel először a Drury Lane Theatre színpadán, a Julia szerepében. Sikere rendkívül nagy volt. De csak két év múlva következett be az az

A fiu letörli a homlokát — és vége. A nő kicsi zsebkezdőjével nem tudja egészen letörölni! Ott marad egy kicsinyke csepp és ez az egy csepp éget. Az ifju belép az éjbe és mindent feled. Feledi, hogy játszott egy leánykával. A leánynak több ez mint játék. Meg van sebesülve.

Nem ir a Frida nekem? Mondja meg neki Baba, hogy szépen tiszteltetem őt.

Pygmalion.

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA”

XXXVII. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

H I R E K.

Zombori naptár.

Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint száraz idő várható.

Megyházán: valamennyi hivatalban d. e. 8—12 ig, d. u. 3—5-ig van hivatalos óra.

Városházán: a hivatalok reggel 8 órától délután 1 óráig vannak nyitva.

Törvényszéken és a járásbírósnál a hivatalos órák reggel 7 órától délután 2 óráig tartanak.

Pénzügyigazgatásnál és a mellé rendelt számvevősnél a hivatalos órák reggel 8 órától délután 2 óráig tartanak.

M. kir. adóhivatalnál a hivatalos órák ideje reggel 8 órától délután 3 óráig tart.

esemény, a mely oly regényes epizódoként szerepelt a Perdita ifjúkorában.

1778 december 3-án a Perdita szerepét játszotta a cikkünk elején említett Shakespearei darabban. Ott voltak az előadáson III. György angol király, Carolina királyné, meg György, walesi herceg is. Ez utóbbi fülig szerelmes lett a szép Perdita s pár nap múlva „Florizel” aláírással levelet irt hozzá. Ezzel megkezdődött köztük egy, hónapokig tartó idillikus szerelmi levelezés, a nélkül, hogy megismerkedtek volna egymással. Csak 1780-ban találkoztak személyesen egy szép nyári estén. Akkor is csak néhány pillanatra.

Ez ártatlan kis regény folyamán a walesi herceg egy pompás miniature-arcképével ajándékozta meg a hódító szépségű Perdítát. A mellette levő kis papír-szivecskének ez volt írva az egyik oldalára:

— „Je ne change qu'en mourant” —

Florizel.

Vármegyei gazdasági egyesületnél a hivatalos órákat reggel 8 órától 12 óráig és délután 3-5-ig tartják.

Kir. ügyességnél a hivatalos órák reggel 8 órától d. u. 2 óráig tartanak.

Kincstári ügyességnél hivatalos óra d. e. 8-1-ig.

M. kir. államépítészeti hivatalnál reggel 8-12-ig és d. u. 3-5-ig van hivatal.

M. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalok d. e. 8-12-ig és d. u. 3-5-ig vannak nyitva.

M. kir. tanfelügyelőségénél a hivatalos órákat d. e. 8-12-ig és d. u. 3-5-ig tartják.

Zombori szolgabírósnál a hivatalos órák d. e. 8-12-ig és d. u. 3-5-ig tartják.

M. kir. gazdasági felügyelőségénél d. e. 8-12-ig és d. u. 3-5-ig tartanak hivatal.

Városi könyvtár: vasárnap, hétfő és ünnepnap kivételével naponként délután 2-4 óráig van nyitva.

Városi színház: szerb színészek játszanak hétfő és péntek kivételével.

Szombat: városi színházban este 8 órakor „Hipnózisban”.

Este fél 9 órakor Arena moziban előadás.

Vasárnap: délután 4 órakor a városi színházban „Erdészleány” (operette.)

Este 8 órakor ugyanott „Sokac leány” (népszimű.)

Este fél 9 órakor Arena moziban előadás.

Hétfő: este 8 órakor a városi színházban „Luxemburg grófia” (operette.)

Piaci árak: buza 23-23.40 K. —

Árpa 14 K. — Zab 12 K. — Tengeri 12-12.60 K. — Bükky 22.50-26 K. —

Lóheremag 2 K. — Bab 17 K. — Liszt 1-2. sz.: 38 fillér. — 3. sz. 36 fillér. —

5. sz. (közép-fehér) 34 fillér.

Husárak: marhahús pecsenyének 1.60-3 K. leveshús 1.32-1.44 K. — Borjúhús 2-2.40 K. — Juhhús 1 K. — Sertéshús 1.60 K.

Lapunk olvasóinak és munkatársainak kellemes husvétii ünnepeket kívánunk. — Lapunk legközelebbi száma a husvétii ünnepek miatt folyó hó 17-én, pénteken jelenik meg.

A főispán felmentése. A hivatalos lap szerdai száma közli, hogy a hirály legifjabb Szemző Istvánt, Bács-Bodrog vármegye és Zombor szabad királyi város főispánját ezen állásától saját kérelmére felmentette.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségénél Pencz Ágoston számellenőrt p. ü. számvizsgálóvá, Domány Sándor és Lovassy István szám-tiszteket p. ü. számellenőrzökké nevezte ki jelenlegi állomáshelyükön való meghagyás mellett.

Athelyezés. A pénzügyminiszter Pakulár Gerő zombori kir. adóhivatali főellenőrt és Petonszky Imre szabadkai kir. adóhivatali ellenőrt kölesönösen áthelyezte.

A tábla elnöke nyugalomban. Mint értesülünk, Vén András, a szegedi tábla elnöke beadta nyugdíjazása iránti kérvényét. Utódjának dr. Ringhoffer Lajos táblai tanácselnököt emlegetik.

A feltámadási körmenet. Lapunk legutóbbi számában tévesen közöltük a r. kath. plébánia templomban a feltámadási körmenet idejét. Ezen közleményünket olyképp igazítottuk helyre, hogy a feltámadási körmenet szombaton d. u. 6 órakor veszi kezdetét.

Társas kirándulás. A „Délvidéki Kárpát Egyesület” Temesvárról, f. évi május hó 24-től — június hó 5-ig, társas kirándulást rendez Olaszországba. Résztvételi díj 300 korona. Június hó 27-től július hó 7-ig Konstantinápolyba. Résztvételi díj 250 korona. A társas utazásokon nem egyesületi tagok is részt vehetnek. Részletes programmal készséggel szolgál az egyesület elnöksége Temesvár, postaigazgatóság.

Megyei tanügy. A vármegyei általános tanítóegyesület-központi választmánya Molnár Ferenc áll. isk. igazgató elnöke alatt rendkívül látogatott ülést tartott Zomborban folyó hó 5-én a vármegyei palota kis tanácstermében, melyen mindvégig jelen volt Faragó János kir. tanfelügyelő is. Ez a virágzó egyesület, melynek kulturális ténykedése visszatérődik a 70-es évekre báró Eötvös József halhatatlan kultuszminiszterünk alkotó tanügy munkásságának idejére, 1909. év óta nyilvános ülést nem tartott s feladatát: rendes üléseivel kapcsolatos társadalmi-, szociális- és pedagógiai érdekek szolgálatában kifejtett széleskörű munkásságát az utolsó évek alatt letorgikus mozdulatlanság bénította meg. Érthető volt azért a választmányi tagoknak a vármegye minden részéből nagyszámú összeverődése, hogy az egyesület közismert agilis elnökének előterjesztéséből közvetlen meritse és hallja meg az egyebként minden irányból az elnök felelősségére utalt mulasztás tulajdonképeni indítékait. Az ülés 9 órától fél 12 óráig terjedt ki s intim jellegű lefolyása közben meg-megújuló erősebb felszólalások fölött is tárgyalt az ülés, melynek végeredménye az elnöki előterjesztéseknek során a mindannyit meggyőző s megnyugtató érveknek egyhangu határozattá emelésében s egy az egyesület jövőjére iránytjelző munkaprogram egyhangu elfogadásában állt elő. Mi, akik végighallgattuk az ülés teljes lefolyását s lelkünk fogékonyságával szittuk magunkba a kulturembereknek ezuttal is saját magasztos feladatai átérzéséből fakadó igazán mély érzelmekre s értelmi megfontoltságra valló kijelentéseiket: elénkbe merjük rajzolni a vármegyei általános tanítóegyesületnek mint kulturtestületnek, mely fél századot megközelítő hosszú időn át oly példás munkaszeretettel tudta egyesíteni vallás és nyelv különbsége nélkül a tanítói egyéni erőket, ismételjük: magunk elé merjük rajzolni a vármegye tanítóságának nagy feladat teljesítésére hivatott társadalmi általános közművelődése és a magyar nemzeti állam kiépítése körül osztályrészére kijelölt feladatoknak hű és odaadó teljesítését. A tárgyalás egyéb részleteire legközelebb kiterjeszkedünk.

Esküvő. Hameder Károly földbirtokos f. hó 14-én vezeti oltárhoz Lovassy Olga urleányt. Násznagyi tisztet a vőlegény részéről Fischer Nándor cs. és kir. százados, a menyasszony részéről dr. gyulai Gaál István ügyvéd töltik be.

A szerb patriarchaválasztás mint értesülünk a g. kel. szerb husvét után tartandó szerb egyházi zsinaton fog megejtetni. A zsinati választások pedig április 27-től május 2-ig ejtetnek meg.

Arcképfestő városunkban. Horváth Elemér festőművész, ki Benczur mester kiváló tanítványa, városunkban időzik. Horváthnak néhány arcképe a Képzőművészeti Társulat tárlatain feltűnést keltett. A nagy tehetségű művész fél évvel ezelőtt meghívást kapott Rio de Janeiroba az ottani orientális muzeum kifestésére. E munkáját azonban kénytelen volt befejezetlenül abbahagyni, mert szervezete nem birkózott meg a tropikus éghajlat veszedelmével. A fiatal festőművész szívesen vállalkozik természet után arcképek festésére. Munkája valóban elsőrangú s a vidéket felkereső művészeket messzire tulszárnyaló művészetet fejt ki. Horváth Elemér a bezdáni-ut 5. szám alatt lakik.

Eljegyzés. Lukits Dobrilát, Lukits Szvetozár zombori polgártársunk leányát eljegyezte Obradovits Branko bankigazgató Bjelinán (Bosznia). (Minden külön értesítés helyett.)

Szerencsétlenség. A sziváci-uton fekvő Benczinger-féle szent István gőzmalomban tegnap reggel három munkás hengeren egy vaskereket toltak. A henger egyik végét Opcsi István 16 éves molnárlegény tartotta, míg a másik végét a másik két munkás fogta kezében. Amint a kereket tolták, a henger vége kicsuszott a két munkás kezéről, az egyensúlyát veszített kerék lesiklott a hengeren, ledöntötte Opcsiot a földre s ráesett ennek gyomrára, hol súlyos belső sérületeket okozott. A sérültet, kinek sebei életveszélyesek, beszállították a városi kórházba.

Tűz. Hétfőn d. u. 4 óra tájban Figura Mihálynak a Raktár u. (Felsőváros) 4. sz. házában kigyulladt egy csomó kukoricaszár és a disznóól. A gyorsan előtermett tűzoltóság a tüzet csirájában elfojtatta is így nagyobb kár nem keletkezett.

Adományok Türr István emlékére. Néhai Türr István tábornoknak Budapesten felállítandó emlékművére dr. Türr Aladár ügyvéd, lapunk felelős szerkesztőjének gyűjtőívén a következők voltak szívesek adakozni: dr. Gombos Ignác 5 korona, dr. Radich Tihamér (Bezdán) 5, dr. Rapp András 1, dr. Czeisel Lajos 5, dr. Thurszky Zsiga 5, dr. Mayer Nándor 1, dr. Grüner Fülöp 1, dr. Szántó Ferenc 1, dr. Buják József 1, dr. Kraus Miklós 1, dr. Franz József 1, dr. Frankovszky Gyula (Nagyszombat) 1, Türr Antal 5, Faragó János 2, dr. Weszelovszky József 2, dr. Müller János 2, dr. Strasser Lajos 2, dr. Henneberg Géza 1, dr. Eperjesy Béla 3, dr. Pastrovits Iván 1, N. N. 2, Jorgovits Döme 1, dr. Guttman Zsiga 1, dr. Deák Béla 5, Raisz Lajos 2, Zombori Takarékpénztár 10, Bácsmegeyi Agrár Takarékpénztár r. t. 10, Délvidéki közgazdasági bank r. t. 10, Vágó Lajos 2, dr. Turányi Zsigmond 1, dr. Bruck Jenő 2, dr. Masirevits Sándor 1, dr. Bruck József 1, dr. Scheer Ármán 2, dr. Róna Gyula (Bezdán) 1, dr. Mártonfy 1, Tárcazy Dezső 1, dr. Zátonyi Dezső 1, Trischler Gyula 1, dr. Nikolits György 5, Scultéty Ferenc 10, dr. Lallosevits János 1, dr. Jovánovits József 1, dr. Wollheimer József 2, Weidinger Frigyes 1, Bárány Zsigmond 1, dr. Nikolits Kornél 1, dr. Glanz Ábris 1, dr. Türr Aladár 10, összesen 134 korona. Felelős szerkesztőnk, ki a fenti összeget rendeltetése helyére, az Első Magyar általános biztosító társaságnak Budapestre elküldötte, ez uton is köszönetet mond a nemesszívű adakozóknak.

A szerb színtársulat Szabadkán. Dimics Miklós színházi művezető kérvényt nyújtott be a szabadkai rendőrfőkapitányhoz, amelyben május 5-től június 15-ig terjedő hat hétre a szabadkai színházban játszási engedélyt kér a szerb színtársulat részére. A főkapitány — tekintettel arra, hogy Nádasy társulatával május 15-ig marad Szabadkán — a játszási engedélyt május 15-től kezdve megadta.

Tilos a halászat. A Ferenc-csatornában f. hó 10-től f. é. június hó 10-ig tilos a halászás. Ezen tilalmat megszegőket a rendőrfőkapitány szigoruan bünteti.

Footballmérkőzés. A zombori Magánalkalmazottak Sport Egylete vasárnap délután 4 órakor tartja bemutató mérkőzését a zombori Sport Egylet b) csapatával az utóbbi sporttelepén.

Az üzleti záróra a vidéken. A múlt év augusztusában életbelépett záróórátörvény tudvalevőleg csak a fővárosra és néhány szomszédos községre alkalmaz imperatív rendelkezéseket. A vidéket illetőleg a törvény felhatalmazza a városokat és megyéket, hogy az illetékes kereskedelmi kamara meghallgatása után az üzleti záróra tárgyában egységes szabályrendeletet készítsenek. Azóta több ilyen szabályrendeletet terjesztettek fel a kereskedelmi miniszterhez, azonban eddig egyet sem hagytak jóvá, miután azokban formai és meritorikus hibákat találtak. Mint értesülünk, az alkalmazottak szolgálati viszonyáról szóló törvényjavaslatban, melyet nemsokára közzé fognak tenni, az üzleti záróórát úgy a fővárosra, mint a vidékre nézve újból fogják szabályozni.

Uj hajóállomás. Dunagárdony község kikötőpart létesítését tervezi a Dunán olyképen, hogy ott megállóhelye legyen a dunai személyszállító hajóknak. Mindenképen dicséretes törekvés ez a község részéről, hogy legalább a Dunán létesít közvetlen összeköttetést a környékbeli városokkal.

A gőzgépezékek és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden április hó 26. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Földvári-utca 4. szám) beküldendők.

Aviatikus közlegények. A hadvezetőség elrendelte, hogy az 1914. év tavaszán megkezdődő új katonai aviatika tanfolyamon légénységi aviatikusokat is képezzenek ki. A kurzusba elsősorban önként jelentkező és műszaki előképzettségű katonákat fognak felvenni. A hadügyminiszterium fel fogja szólni a csapatparancsnokságokat, hogy a légénységből erre alkalmas embereket válasszanak ki. Egyidejűleg a hadügyminiszter gondoskodik az aviatikai balesetek alkalmával szerencsétlenül járt pilóták és családjuk kártalanításáról.

Kalandos ifjak. Döme Mátyás Lukács fia és Hevér Ferenc Ferenc fia zentai diákok f. hó 1-én összebeszéltek és a szülei háztól elszökve Budapestre utaztak. Budapestben a rendőrség mint dologtalanokat a toloncházba vitte, ahol is a 14 éves fiúk a rendőrséget félrevezetve, magukat szabadkai illetőségűeknek mondták s őket oda el is toloncolták. A szabadkai rendőrség azonban kivette belőlük, hogy zentai illetőségűek s intézkedett, hogy onnan hazaszállíttassanak.

A vasut áldozata. Kalmár Géza szabadkai lakos, máv. fékező a napokban Bácsstopolya határában leesett a mozgó vonatról, amely szegénynek a fejét összeroncsoolta. Halálos sérülésekkel a szabadkai kórházba szállították.

Beledobták a kutba. Pásti István bácsalmási kőművesmester ittasan ment haza reggel és utközben leült egy kut kávjára. Az iskolásgyerekok köréje sereglettek és az egyik mellbe ütötte. Pásti elvesztette az egyensúlyt és a kutba esett. A járóelők nagynehezen kimentették, de állapota életveszélyes.

Betörés. Tegnap délelőtt Szabó Péter szabadkai gyári munkásnak a bajai-szölőkben levő házába egy eddig ismeretlen ember az ablakon keresztül bemászott és a szekrényből ellopta a munkáscsaládnak megtakarított pénzét, 290 koronát. A csendőrség már nyomon van.

Művészet — Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ április 5-iki száma páratlan szépségű képekben mutatja be a Műcsarnok tavaszi kiállítását, a velencei hajószerecséltenség áldozatainak temetését, gróf Andrássy Manóné krasznahorkai temetését, a magyarok bécsi football-győzelmét, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit ritka érdekességű új regénye, Szemere György novellája, Ábrányi Emil és Molnár Jenő verse, Lagerlöf Zelma regénye, Schöppflin Aladár színházi cikke, Szép Ernő tárcája. Egyéb közlemények: cikk az ulsteri forradalomról, Pörge Gergely művészi rajza s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre ötkorona, a „Világ krónika“-val együtt 6 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatásban (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, felévre 2 korona 40 fillér.

C S A R N O K .

Férfi-szerelem.

I.

A szomszédban kocsis állt meg. Leemelnek róla koffert, kalapskatulyát és szökellve kiugrik egy rövid szoknyás leányka, aki a kapuban várakozó nagynéni nyakába ugorva, azt mondja: Kisztihand.

Tehát német a kicsike és azt mondják a cselédek, akik látták, hogy szép.

Majd derül. Nem kell előre harangozni.

És ránk borult az este. Hires sétáinkon már járnak asszonyaink legujabb divatu ruhájukban, melyet állítólag madame Singer Carolina szalonjában készítettek, tényleg azonban az odahazai „Katica“ ütötte össze.

Ezt a mi urfiaink nem igen bánják, részben mert nem értenek hozzá, részben nekik mindegy, csak egyebekben jól legyen felépítve az, aki nő.

Gourmand azért van közöttük, a Gyuszi, az a Pesten járt ősjogász, ki mindig mesés kalandjaival hozakodott elő és avval, hogy ő

mennyire otthon van Pesten. Na ja, ezt érteni kell. Ugy érteni, hogy mikor Pesten van, mennyire van otthon, t. i. a szobájában, amely egy kis udvari szoba és amelyet naponta 10 krajcár ára szénnel befűt. Tetszik tudni, 10 krajcárért annyi szenet kapni, mint amennyi lipői turót. Ez a lipői turó elég egy korgó gyomornak, de ez a szén nem elég egy hideg szobának. Gyuszi ur tehát épen csak bedugja az orrát 10 krajcár ára szénnel fűtött szobájába és aztán gondolatsebességgel levetkezve, beugrik az ágyba és olvassa a Nap-ot.

Ez a tény. Az ő társasága pedig úgy tudja, hogy ő most elment a Cabaret-ba, mert hogy a Miminek megígérte. A Mimi tényleg jó szívű lány, de még sokkal inkább sóvár a pénzre. Gyuszinknak pénze nincs, tehát Mimi nem törődhetik vele, de azért Gyuszi mégis boldog, mert ő annyiszor elmesélte Gizikének az ő szertelen kalandjait, hogy ő maga a legislegelső, aki azokat elhiszi.

Mert más nem is hiszi.

Gyuszi azonban odahaza a legrettentesebb ur. Neki monoklija is van. És Gizikének több se kell. Virág és cukor kellene, de Gyuszinak elengedi ezt is, mert ő sokat mesél.

— Na, mi ujság?

Evvel szokták fogadni a sétányon az én daliámat. És a daliámnak volt mindig valami extra szenzációja. Ma meg se várja, míg kérdezik, ő maga kezdi: Látták? Megjött!

— Ki? Kicsoda?

— Hát Olga (már így hívta), a kis bécsi lány, egy kukkot se tud magyarul és itt akar maradni hosszabban.

— Legalább valami különlegesség a maga számára, Gyuszi?

— Ó, én nem sokat törődöm az ilyesmivel; 3 hétig még itthon vakációzom, aztán vissza az én imádott városomba, Pestre, ah!

— De nem fog elhanyagolni minket a miatt a német lány miatt?

— A világegyetért se, mert...

Be sem fejezhette. Feltűnt Olga, a vendégleány nagynénjével és Gyuszi egy kisztihand-dal rögtön csatlakozott.

II.

Hangos volt az utca, mikor együtt ment Gyuszi Olgával esténként. És ez minden napon így ment. Különben Olga tanítványa lett Gyuszinak a magyar nyelvben. Gyuszi

hévvel tanított először ragozni: szeretek szeretlek, csókollak. Ezeket hamarosan át-estek. És természetben is. A jó nagynéni ebédutáni álmát aludta és Olgának rózsaszínű nyaka oly kívánatos volt, olyan ajánlkozó, hogy Gyuszi, nem is kérve, mert nem szokott kérni, amint a csókol ígét magyarázta, egyszerre átfogta Olga nyakát és megcsókolta: Zó! egészítette ki németül.

A lányok mind könnyelműek, mind engedékenyek, hisznek a férfiszónak, amikor az komédiát űz; hisznek mindenképen, csak szépet kell nekik mondani.

Olga egyetlen szóval, egyetlen mozdulattal nem ellenkezett. Tanultak tovább. Gyuszi, kissé idegesen, székét is elhuzta; Olga közelébb tolt. Friss, egészséges arca csatlogott a lúz pirosságától, orrlyikai táglak, a szája széle meg nedves volt ismeretlen vágytól reszketve.

Gyuszi hozzászólt sok mindenhez Pesten, ismerte a szerelem sok fokozatját, csak komolyabb érzelmekre nem volt kapható.

Megijedten ment legjobb barátjához: Jenő, kis hibát követtem el. Már csókolódozunk.

— Hát a néni nem vigyáz?

— Ugy alszik, mint a bunda. Nem tudom, erővel teszi-e; nem tudom, mit remél tőlem, de annyi tény, hogy baj van. Mit tegyek? Te komoly vagy, intsz a ballépésektől, adj tanácsot.

— Fiam el kell maradnod. Ugyis megszólják a leányt, hogy naponta odamégy. Maradj el.

— De egyszerre nem lehet. Meg aztán, tudod...

— Azt akarod mondani, szerelmes is vagy, ugye?

— Hahaha! Megbolondultál? Én és egy kis fruskánál elveszítsem az eszemet mindjárt? Soha.

— És mégis el kell maradnod.

— Megpróbálom.

Egy ideig nem mutatkozott. Apró kifogásokkal tudta magát távol tartani. Mikor jött, a néni fogadta: Na, rossz ember, hát maga hol járt? Olgica már várta.

— Hol van?

— Most épen nincs idehaza. Hanem holnap okvetlen jöjjön már, egészen elfelejtette azt a kis magyar tudást, mit magával tanult.

— Nem sok az.

— De bizony, higgye meg, bámulatos, milyen gyors felfogású ez a lány. És egyébként aranyos gyerek és nem olyan ám mint a mi lányaink, ez olyan ártatlan, mint egy 8 éves lány. (Nekem mondja? — gondoltam.) És milyen dolgos, milyen jó háziasszony.

— És milyen szép! — tette szeretve hozzá — Gyuszi is ajánlotta magát azzal, hogy amint teheti, eljön.

Az utcának volt legalább témája. Beszélni valakiről. Gyuszi szemrehányásokkal fogadták, hogy mindenkit elhanyagol a kis német lányért.

— Hát hadd mulasson szegény a rövid ideig.

— Miért rövid?

— Mert a napokban utazom.

— Igaz! Hisz magának már régen el kellett vón utaznia.

— El is megyek.

— De előbb meleg búcsut vesz Olgájától?

— Miért az én Olgám? Maguk asszonyok ilyenek; fáj, ha egy barátjuk mással is foglalkozik és ez az Olga...

— Nos, ez az Olga...
— Kisztihand, ne fagassanak.

Fenn, egy farakás tetején állott Olga, mikor a kapun befordult Gyuszi.

Merész ötlete támadt. — Maradjon Olga, én is felmászom a farakásra. És beszélgetek ott fenn, elkalandtak messze és egyszer csak késő lett.

— Jöjjön Olga, leemelem.

— Én a maga karjában?

— Igen, ugyanis válunk nemsokára, talán örökre, hadd emlékezzem e mámorosan szép időre még soká.

— Miért válnánk? hisz én még nem utazom.

— De utazom én. Hiv a jövőm, Pestre kell mennem, hol úgy élek mint egy kiskirály. Azok a szórakozások valók nekem. Itthon unatkozom.

III.

— Ön bucsuzni jön Gyuszi? És nincs semmi szava Olgához?

— De igen. Hol van ő?

— Olga szegény beteg.

— Mi baja az Istenért?

— Ne kérdeje, Gyuszi. Ön tönkretette ennek a lánynak a fejét, elbolondította és most itt hagyja. Tudja-e, hogy ez a lány megbetegszik belé?

— De asszonyom, ez szörnyű tévedés. Talán rémképeket lát, mik nem is léteznek. Közöttünk nem történt semmi, pajtáskodtunk, elbeszélgettünk...

És csókolódtak.

— Asszonyom...

— Ne tagadja, Olga mindent elmondott és ő bizik abban, hogy ön szereti őt, Gyuszi ur.

— Szeretem tiszta szivemből, persze.

— Nos, csak ezt akartam tudni; azt hiszem, ezek után tudni fogja kötelességét...

— Asszonyom, igen, én holnap reggel elutazom.

— És?

... És azért elbucsuzom.

— Egy biztató szó nélkül?

— Biztató? Kit biztassak? Kit hitesegek és mivel? Asszonyom, megvallom, az ön fellépése kínosan érint engem. Én erre igazán nem számítottam. És meglep. Hogyan? Az én közeledésemet önök oly komolyba vették? Igazán furesa. Ismernek engem idehaza minden körökben. Tudják, hogy szoknyavadász vagyok; hogy szeretem, imádom a nőket, de én utóvégre 24 éves vagyok, én nekem még a vizgákat kell letennem...

— Ön amúgy is gazdag...

— Mit változtat a dolgon? Hiszen én soha, soha megnősülni nem akarok. És nem tudok állandó érzellemmel lenni egy nő iránt. És gyengéd is vagyok, nem tudnám elviselni, hogy egy nő mellettem szenvedjen, de viszont nem tudnék vele soká együtt élni. Engem az vonz, ami új. Az izgat, ami érdekes, ki nem próbált és nem én magam vagyok ilyen, százan, ezren élünk Pesten, akik a nőt csak szórakozási cikknek tekintjük. A nők hálót vetnek felénk; mi kapunk utána. A nők örülnek, hogy akadt a horogra valami, pedig mi vagyunk, akik nevetünk. Mi nem veszíthetünk ebben a játékban semmit. A nő kacérkodik, kedveskedik velünk, mi a szerelem legjavát nyújtjuk a nőnek; izgulnak, égneik epesztő szerelemtől, kiszívhatják mohó kéjvágyukban minden csöpp vérünket, reszketősekké tehetnek, a gerincünket sorvaszthatják, de csak, mig fel nem támad

bennünk a büszke férfi és azt nem mondja elég! Szerettem Olgát, mint kis pajtásomat, ám az én könnyelmű lelkemben is megszólalt már a férfi, mondván: Elég!

— E szerint?

— E szerint én bucsuzom, asszonyom, Olgának pedig, amikor üzenetemet átadja, adja egyben tanítást: „Lányom, őrizd meg büszke nőiségedet a férfi előtt”.

Gyuszá.

H I R D E T É S E K .

Eladó ház.

Elsőrendű anyagból épült
modern új ház szabad-

kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást
nyújt a tulajdonos:

Sztojkovits Miklós

Zombor, Rákóczy-ut 27.

2-2

Apatini-ut 10. sz. a.

egy butorozott szoba

és egy műhely-helyiség

május hó 1-étől kiadó.

Kereset

minden helységben, saját otthonában. Könnyű hársnyakötési munka.

Prospektus ingyen. *—11

Harl Wolf, Wien, VII. Mariahilferstrasse 82.

Kitüntetések:

Arad
Budapest
Budapest
Budapest
Belgrád
Berlin
Győr
Lóvrin
Lugos
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka *—16
Temesvár
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

!! FAJTOJÁSOK !!

**Reitter Oszkár főkapitánynál,
NAGYBECSKEREKEN kaphatók.**

Elsőrendű Angliából hozott fajtisza telivér

Hófehér Orpington

Hófehér Wiandotte (amerikai kitűnő téli tojók)

Fekete Langsán

Kendermagos Plimut Rocks

Sárga Orpington tyúk; továbbá

Hófehér óriási pekingi kacsa.

TOJÁSOK DARABJA 60 FILLÉR!!

Rázásmentes biztos csomagolás, faládákban ingyenes.

Allami nagy aranyérmek!

Legelső győzelmi díjak, — hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetések.

Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. — Darabja 25 korona.

Bittermann N. és Fia

könyvnyomdája

:: ZOMBOR, ::

avármegye palotájában

Csinos és izléses
nyomtatványok a
legrövidebb idő alatt
készülnek.

Községi nyomtatvá-
nyokból nagy raktár.

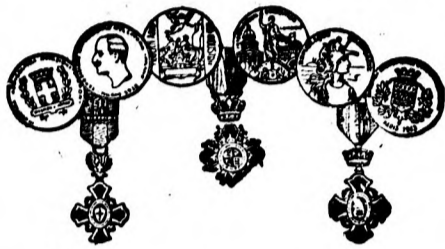

Papir- és írószerek a bevá-
sárlási áron.

K I A D Ó

május hó 1-ére Zomborban a Sztapári-ut 22. számú — 3 szoba, előszoba és a hozzávaló mellékhelyi-: 2-2 ségekből álló ház. :-: Bővebbet Sztapári-ut 28. sz. a.

A legszórakoztatóbb

hangszereket szállítja

Wagner „Hangszer- király“ Budapest, József-körut 15. (Telefon: József 71.)

A milánói, párisi és londoni kiállításon az első díjjal kitüntetve. Hegedű 16 drb felszereléssel 12 kor. Jogásztárogató, billentyűkkel 16 kor. Kétsoros hangverseny harmonika 25 kor. Beszélőgép hatalmas hangu 40 kor. Csodaréztrombita erős 6 kor. Varázsfuvola, ajándékkal 4 kor. Javítási szakmühelyek! Fényképes árjegyzék ingyen! **Óvás!** Ügyeljünk a „Wagner“ névre és a 15-ös házszámra! *—11

3387/1914. szám

Arverési hirdetmény kivonat.

Scherr Ottó végrehajthatónak Petres Bálintné végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási (újabb) árverést 15 korona 04 fil. hátralék tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a zombori kir. törvényszék területén lévő s a zombori 1438 sz. betétben foglalt Petres Bálintné Arnold Katalin nevén álló A. I. 1. sor, 2741/1. hrsz. 324. ö.i. sz. bánátkülvárosi ház, 71 □ öl udvar 2 sor 2741/2. hr. sz 120 □ öl kertre 4834 kor. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi június hó 16. napján délutáni 3 órakor (megyeház I. emelet 18. ajtó sz.) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t. c. 147., 150., 170. §§ ; 1908. XLI. t. c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár % a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni. (1908. XLI. t. c. 25. §.) — Zombor, 1914. évi március 30 án. — Radány s. k., kir. tvszéki bíró

A kiadmány hitelül:

Weber,
telekkönyvvezető

3-1

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

*—21

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánozott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánozott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán Budapest, VIII., Szigetvári-utca 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség.

1099. szám

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága.

kbiz. 1914.

Hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a szabadka—gombos—palánkai h. é. vasut részvénytársaságnak kérelme folytán az említett vasut közép-szállás állomásának bővítése céljából Bajsa község határában szükséges földterületekre nézve a 6597/III—1914. számú rendeletével a kisajátítási eljárást elrendelte és felhívta a közigazgatási bizottságot, hogy az 1881. évi XLI. t. c. 30—40. §§-ai értelmében a kisajátítási eljárást tartsa meg.

A nevezett vasut céljaira szükséges terület a kisajátítási terv és összeírás szerint Lebach Károly, kk. Lebach Ádám, kk. Lebach Oszkár, kk. Lebach László tulajdonát képező ingatlanokból lesz kisajátítandó.

A kisajátítási eljárás foganatosítására az 1881. évi XLI. t. c. rendelkezései értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást Bajsa község község-házának tanácstermében 1914. évi május hó 12-ik (kedd) napján délelőtt 9 órakor fogja megkezdeni.

Miről a kisajátítást szenvedő érdekeltet oly figyelmeztetéssel értesítjük, hogy a vonatkozó kisajátítási terv és egyéni összeírás Bajsa község-házánál a hivatalos órák alatt 1914. évi április hó 20-tól 1914. évi május hó 4-ik napjáig bezárólag terjedő 15 napon át közszemlére kitétetik s hogy a tárgyalásnál jogában áll a tulajdonosoknak a kisajátítási terv ellen és minden telekkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Ennek elmulasztása azon jogi következménnyel jár, hogy a nem nyilatkozóra nézve a kihirdetésnél a kisajátítási terv megállapítottnak és általa elfogadottnak tekintetik.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

A kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekelték közül senki sem jelen meg.

Kelt Zomborban, 1914. évi április hó 6-án.

Főispán helyett:

Scultéty Ferenc,

alispán.

Hajhullás ellen

:: lugmentes hajmosó ::

- - **Pixobin** - -

lugmentes kamillahajmosó

:: oxigénnel ::

- - **Ciwuco** - -

Ára csomagonként 30 fillér.

- - **Füldősó** - -

Nemesfenyő, Rózsa, Orgona, Ibolya.
Csalódásig hűen utánozza ezen virágok illatát és ezeket huzamosabb ideig tartja meg, mint az

"Latszerpárnácskák"

Ára 40 fillér csomagonként.

Ha az Ön helységében nem kaphatók, úgy küldjön helyegyekben 30 illetve 40 fillért és portóra 10 fillért és ezért hármentve kapja ezen valóban megbízható szerek bármelyikét. — Gyógyszertárak, drogériák, fodrászok és egyéb szaküzletek magá rabhatban és ingyenes propagandában részesülnek.

Készíti: Ciwuco Chemische Industrie Berlin.

Egyedüli vezérképviselőt:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN

Budapest, VIII. Szigetvári utca.

Jutányos árai!

Mintaraktár: **SZANITTER TIVADARNÁL** Szabadka, Batthány-u.
TELEFONSZÁM 10: TELEFONSZÁM: 10.

Az Első Szabadkai Géptégla és Cementáru-gyár R.-T.

ajánl: **cementlapokat padlóburkolatnak**

különféle szinezetű, egyszerű s di-
szes kivitelben — ugyszintén

falburkolati lapokat

legnagyobb választékban.
Ezenkívül készít

CEMENT CSÖVEKET

csatornázás s vízvezetési célokra
vasbetéttel és anélkül.

Lépcsőket, lábazati falburkolatokat, párká-
nyokat, ajtó s ablak kereteket, mennyezet
gerendákat, épület s kerítési oszlopokat,
épület-diszítéseket ugy saját mintái, mint
adott rajzok szerint.

Gyors, szakszerű és pontos kiszolgálás!

Béálló szilhséglet esetén sziveshedelek ajánlatot kérni!

Mintagyűjteményt kívánságra ingyen küldünk!

LEGNAGYOBB DIVATÁRUÚZLET
DÓDITS és OPANCSÁREV
ZOMBORBAN, PETŐFI-UTCA 3. A NAGYSZERBTEPLOMMAL SZEMBEN.
TELEFONSZÁM: 238. SAJÁT HÁZ. TELEFONSZÁM: 238.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a legujabb
külföldi újdonságok megérkeztek, melyek a következők:

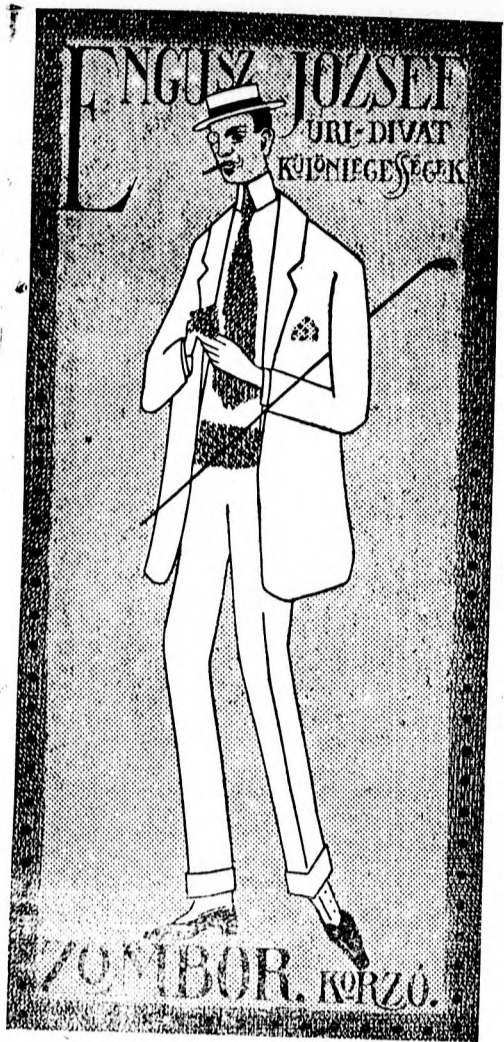
Selyemosztály: Moaire costum- és ruháknak Taffet popillon Brogés Scharmes Crepp Broges Crepp de Schin Crepp-gaze.	Gyapju osztály: Crepp Broges Cotlen Crepp Mül fler és mindenféle Crepon újdonságok Fekete és sötétkék színekben felülmulhatatlan választék.	Delain Creponok Francia delain Mosó Crepon Szadák mindenféle színben Zephir bluzok és férfi ingeknek való Francia mosó Cretonok.

Brogés Eponiges kosztümök és ruháknak való.
Angol férfi szövetek óriási választékban. | Schroll-féle schiffonok és köperek.
Rumburgi vászon és pamut vásznak. | Kanavász és rumburgi zsebkendők.
Külföldi perzsa argamán és axminster szőnyegek nagyban és méterszámra.
Bom-fan függönyök és csipke függönyök.
A nagyérdemű közönség szives látogatását kéri :: :: ::

52-32 **DODITS és OPANCSÁREV.**
Mintagyűjteményt kívánságra ingyen küldünk!

Gyors és pontos kiszolgálás!

A legolcsóbb szabott árai!

! Ha eredeti !
SCRUM, MERMAID és SCHLESENGER
FOOTBALL és TENNIS
 felszereléseket, azonkívül mindennemű
fényképészeti

cikket a legjobb minőségben és
 legolcsóbb árban akar beszerezni,
 úgy mint legszolidabb és legmeg-
 .. bizhatóbb céget, a ..

DÉLMAGYARORSZÁGI KOSMETIKAI VÁLLALAT
SPORT-OSZTÁLYÁT

ajánljuk a nagyérdemű olvasó
 *—30 közönség szives figyelmébe.

Telefon: 215.

WEIDINGER-HÁZ.

ZOMBOR.

TREFORT-UTCA 5.

Sürgőnycim:

KOSMETIKA.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka,
 mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
 Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLÍTÁS,
 meglepetésszerű olcsó, a legmagasabb
 .. 50-8 .. igényeknek megfelelő ..

LAKÁSBERENDEZÉSEK,

uri szobák, szalonok, ebédlők és háló-
 szobák, valamint angol bőrgarnitúrák **nagy raktára.**

Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye.

Elfogad a legmodernebb **KÁRPITOS MUNKÁKAT** és **DISZITÉSEKET.**

Pontos kiszolgálás! Részletfizetésre is!

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka,
 mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
 Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.